

Wstęp

*Rozsądek jest to rzecz ze wszystkich na świecie najlepiej rozdzielona, każdy bowiem sądzi, że jest w nią tak dobrze zaopatrzony, iż nawet ci, których we wszystkim innym najtrudniej jest zadowolić, nie zwykli pragnąć go więcej, niżli posiadają.*¹
Kartezjusz

XXI wiek charakteryzuje się dużą dynamiką zachodzących zmian. Rozwój nowoczesnych technologii i wzrost znaczenia teleinformatyki spowodowały, że w życiu codziennym coraz trudniej egzystować bez „współczesnych gadżetów”. Od kilku lat standardem jest możliwość komunikacji w czasie rzeczywistym, z wizją i fonią, osób przebywających po dwóch stronach globu. Dokonywanie operacji biznesowych poprzez łącza mobilne nikogo już nie dziwi. W dobie globalizacji nie ma barier, bowiem żyjemy, o czym pisali Tofflerowie, w „globalnej wiosce”. Nowe możliwości, przed którymi stanął człowiek, otwartość przestworzy i mobilność były nadzieją na lepsze jutro. Niektórzy zwolennicy globalizacji i gospodarki neoliberalnej przeliczyli się jednak. Oprócz pozytywów, współczesny świat niesie ze sobą także zagrożenia, głównie zagrożenia w sferze bezpieczeństwa.

Okres względnej stabilizacji, z którą mieliśmy do czynienia w ostatniej dekadzie poprzedniego wieku, odchodzi do lamusa. Wypowiedziana na początku tego wieku, po zamachu na World Trade Center, wojna z terroryzmem spowodowała, że współczesny terroryzm przyjął nową jakość i stanowi poważne zagrożenie dla społeczności międzynarodowej. Na arenie międzynarodowej toczy się walka o dominację. Namacalnym tego przykładem jest tworzenie Państwa Islamskiego – Kalifatu czy konflikt rosyjsko-ukraiński. Bezpieczeństwo nie jest raz na zawsze dane, lecz trzeba o nie zabiegać nieustannie.

Nowoczesne technologie powodują zmianę oblicza współczesnej wojny, klasyczne działania wojenne stopniowo tracą na swym znaczeniu, a walka coraz częściej przenosi się w cyberprzestrzeń. Podobnie z przestępczością: brak granic wewnętrznych w Unii Europejskiej i ułatwienia w mobilności obywateli umożliwiają także przemieszczanie się przestępców.

Na kwestie bezpieczeństwa można spojrzeć z różnych perspektyw oraz środowisk. Jedną z nich jest środowisko lokalne. To na tym obszarze ludzie spędzają większość swojego życia i chcą mieć poczucie bezpieczeństwa. Instytucją, która wspomaga utrzymanie bezpieczeństwa na określony poziomie, jest policja. Jednakże w sytuacjach szczególnych niezbędne jest umiejętne zarządzanie, określane mianem zarządzania kryzysowego.

W problematykę, jakże ważną dla kształtującej się społeczności europejskiej, wprowadza artykuł Ryszarda Machnikowskiego, *Nowa „architektura” bezpieczeństwa europejskiego?*

Monografia składa się z sześciu rozdziałów. Przedmiotem treści pierwszego rozdziału są międzynarodowe aspekty bezpieczeństwa. Szczególna uwaga zwrócona jest na konflikty zbrojne oraz przyczyny ich występowania. W drugim rozdziale analizie poddano militarne aspekty bezpieczeństwa Polski. Rozważania rozpoczynają się od opisu instytucji, odpowiadającej za kształtowanie

¹ Kartezjusz, *Rozprawa o metodzie właściwego kierowania rozumem i poszukiwania prawdy w naukach*, Wyd. Zielona Sowa. Kraków 2002, s. 7

bezpieczeństwa – Biuro Bezpieczeństwa Narodowego. Poruszona została również kwestia udziału polskich żołnierzy poza granicami kraju. Rozdział trzeci poświęcony jest współczesnym zagrożeniom, którymi są terroryzm i ataki w cyberprzestrzeni. W rozdziale czwartym skupiono się na roli policji w obszarze bezpieczeństwa, ze szczególnym ukazaniem społeczności lokalnej jako obszaru współdziałania policji i obywateli. Treść piątego rozdziału dotyczy walki z przestępczością i obejmuje różnorodne aspekty, między innymi: walkę z korupcją, wykorzystanie przepisów prawnych do walki z przestępczością zorganizowaną czy walkę z pseudokibicami. Ostatni, szósty rozdział ukazuje bezpieczeństwo z perspektywy zarządzania kryzysowego. W miejsce zakończenia proponujemy wzbogacenie swojej wiedzy na temat zachowania się tłumu, nigdy nie za wiele tego typu wiedzy.

Pragniemy podziękować wszystkim Autorom za znaczny wkład we współczesny dyskurs o bezpieczeństwie, a Czytelnikom życzymy dobrej lektury i nie tylko wzbogacania wiedzy, ale również rozwoju intelektualnego.

Wojciech HORYŃ
Natalia Anna FECHNER